

UOK: 63.633.6.491

ORGANOMINERAL TÓGINLERDĪN KARTOSHKA JER ÚSTI BÓLIMINIŪ UZINLIĖI, GÚLLEW HÁM PASHALAR SANINA TÁSIRI

Qozibayeva Nafosat Shavkatovna

1-kurs tayanish doktorant

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5235-8711>

Ismaylov Dauletbay Uzakbayevich q.x.f.d. (PhD)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-7395-3488>

Axmedov Otabek Gulmirzo o‘g‘li

Qaraqalpaqstan awıl xojalıği hám agrotexnologiyalar instituti

Miywe-sabzavotshılıq hám pálızshılıq kafedrası asissentı

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17537779>

Annotaciya. *Usı maqalada organomineral tóginlerdiń kartoshka jer ústi bóliminiń uzinliĖi, gúllew hám pashalar sanına tásiri boyınsha tájiriybe nátiyjeleri keltirilgen. Tájiriybe dawamında organomineral sıpatında gloukofos hám yarım shirigen qiydan paydalanıldı. Tájiriybe 6 variantta ótkerildi. Jer ústi bóliminiń biyikligi 1 hám 2-variantlarda olardıń bálentligi ortasha 40 santimetr, 6-variantımızda 45-santimetrdi quradı. Eń az pasha sanı 1-2 variantlarda baqlandı (7-8 dana) hám 6-variantta 13-14 dana muĖdarda anıqlandı.*

Tayanish sózler: *Jer ústi bóliminiń biyikligi, organomineral, gloukofos yarım shirigen qiy.*

Annotation. *This article presents the results of experiments on the effect of organomineral fertilizers on the length of the above-ground part of potatoes, flowering, and the number of flies. During the experiment, glucofos and semi-decomposed manure were used as organominerals. The experiment was conducted in 6 variants. The height of the above-ground part averaged 40 centimeters in the 1st and 2nd variants, and 45 centimeters in the 6th variant. The smallest number of females was observed in variants 1-2 (7-8 females), and in variant 6 - 13-14 females.*

Keywords: *Surface height, organomineral, gloukofos, semi-decomposed manure.*

Kirisiw. Kelesi on jıllıqlarda ósip baratırĖan dúnya xalqın toyımlı hám turaqlı azıqlandıırw pútkil dúnya boylap global azıq-awqat sistemasın sezilerli dárejede jaqsılawdı talap etedi. Tiykargı mashqala bir túrdegi hám kemirek resurslar menen kóbirek azıq-awqat ónimlerin islep shığarıw boladı. Basqa bir qansha azıq-awqat derekleri arasında kartoshka egisi óziniń hár qıylı tarqalıwı, házirgi islep shığarıwı hám talabı sebepli, ásirese kámbaĖallıq, ashlıq hám toyınĖanlıq azıqlanbaw dárejesi joqarı bolĖan rawajlanıp atırĖan mámleketlerde usı talaplardıń barlığın qanaatlandıırwĖa járdem beredi. Kartoshka áhmiyetli agrotexnikalıq hám agroekonomikalıq áhmiyetke iye. Sebebi, shabıwdı talap etetuğın eĖin bolĖanı ushın ol jetistirilgen atız topırağı jumsaq hám jabayı shóplerden tazalanıp, kóplegen masaqlı hám sobıqlı dán eğinleri ushın jaqsı

41 santimetr, 3 hám 4-variantlarda 42-43 santimetr hám 6-variantımızda 45-santimetrđi quradı.

Kartoshka ósimliginiń Sante sortınıń jer ústi bóliminiń biyiklikleri

Variantlar, №	30.04.2024	20.05.2024	20.06.2024	10.07.2024
1	10	21	31	40
2	11	22	32	40
3	16	24	35	42
4	17	25	36	43
5	14	23	34	41
6	18	26	37	45

Tájriybe dawamında ósimliklerđiń gúllewinde de bir qansha parıqlar gúzetip barıldı olardıń pashalawında da kózge taslanar parqlar bar ekenligi baqlandı. Eń dáslepki gúller 6-variantta payda boldı (62 kún), 4 hám 3 variantlarda 65-67 kún ishinde gúller ashıldı, 5-variantta 68 kúnde gúl ashıldı hám 1-2 variantlarda 71-72 kún degende gúller ashıla basladı.

Ósimliklerđiń gúl ashıwı hámde pashalar sanı

Variantlar, №	Dáslepki gúller (egilgennen soń kún esabında)	Pashalar sanı (dana)
1	72	7-8
2	71	7-8
3	67	9-10
4	65	10-11
5	68	8-9
6	62	13-14

Vegetaciya dáwiriniń aqırına kelip hár túptegi pashalar sanı esaplap shıgıldı, oğan kóre eń az pasha sanı 1-2 variantlarda baqlandı (7-8 dana), 5- variantta 8-9 dana, 3-variantta 9-10, 4-variantta 10-11 dana hám 6-variantta 13-14 dana muǵdarda anıqlandı.

Juwmaq. Ósimliklerdi gewlep almastan aldın 10-iyul kúni olardıń jer ústi bóliminiń biyikligi sońǵı márte ólshendi. 1 hám 2-variantlarda olardıń bálentligi ortasha 40 santimetr, 6-variantımızda 45-santimetrđi quradı.

Eń dáslepki gúller 6-variantta payda boldı (62 kún), 1-2 variantlarda 71-72 kún degende gúller ashıla basladı. Bunnan kórinip turǵanınday, gloukofos kartoshkanıń ósiwi hám gúllewine unamly tásir kórsetken.

**“OROL BO‘YI SHAROITIDA QISHLOQ XO‘JALIK EKINLARI
SELEKSIYASI, URUG‘CHILIGI VA AGROTEXNOLOGIYALARIDA
DOLZARB MUAMMOLAR VA ULARNING INNOVATSION YECHIMLARI”
mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman**

Paydalanilgan ádebiyatlar:

1. T.S. Elmuratovna, “Determining the planting dates of potato varieties in the extreme agro-climatic conditions of Karakalpakstan” // EPRA International Journal of Research & Development (IJRD), Vol 7, Issue 1, January 2022
2. T.S. Elmuratovna, “The technology of growing early potatoes in the condition of the republic of Karakalpakstan” // European Journal of Agricultural and Rural Education (EJARE), Vol 2, No 4, 2021 – Published: 19 April 2021